

Aanbevelingen voor gemeenten

Sekswerkers ervaren barrières in contact met instanties. Daarom richtte Soa Aids Nederland in opdracht van het Ministerie van J&V in 2021 de Klachtenbalie voor sekswerkers op. In de afgelopen 2 jaar ontving de Klachtenbalie ruim 200 klachten en vragen. Deze gingen ook over de politie. Hieronder lees je over de klachten, op de andere bladzijde geven we een aantal aanbevelingen.

Exploitanten en de vergunningverstrekker

Verreweg de meeste klachten die binnenkwamen bij De Klachtenbalie gingen over problemen met exploitanten. Sekswerkers worden geconfronteerd met vergunde bedrijven die regelgeving niet naleven. Het gaat vaak over de arbeidsvoorwaardelijke component van de opting-in regeling. In de praktijk blijken noch gemeentelijke handhavers, noch de Belastingdienst te controleren op naleving van deze, in de vergunningsvoorwaarden opgenomen, regeling. Voor sekswerkers is het lastig om deze problemen bij de gemeente aan te kaarten. Enerzijds is er bij gemeenten geen aangewezen loket. Anderzijds is er de reële angst bij sekswerkers om hun werkplek te verliezen doordat een exploitant de werkrelatie beëindigd of de gemeente overgaat tot een sluitingsmaatregel.

Onvoldoende werkplekken

Sekswerkers die bij een exploitant willen werken hebben wegens de drastische afname in het aantal vergunde seksinrichtingen steeds minder

"Ik zoek een woning in een gemeente waarin ik thuis kan werken. Helaas gaan APV's vrijwel nooit over individuele sekswerkers. Het lukt mij gewoon niet om er achter te komen waar en hoe ik legaal kan werken."

Noa (32 jaar)

keuze in werkplekken en arbeidsvoorwaarden. Ook voor sekswerkers die als zzp-er willen werken, bieden gemeenten zelden opties. Veel gemeenten hebben een vergunningsplicht voor zelfstandig sekswerk. De informatievoorziening hierover is vaak onduidelijk. Dikwijls is het onmogelijk om als zelfstandige een vergunning te krijgen. Het gevolg is dat veel sekswerkers het gemeentebestuur overtreden bij het uitoefenen van hun beroep.

Sekswerk is het aanbieden van seksuele diensten in ruil voor betaling. Sekswerk is al heel lang legaal in Nederland. Sinds 2000 is ook het exploiteren van een seksinrichting toegestaan, mits hier een vergunning voor is afgegeven. Sekswerkers vormen een zeer diverse beroepsgroep. Ze verschillen onder andere in gender, nationaliteit, sociaaleconomische achtergrond en motivatie voor het werken in deze sector. Een groot verschil tussen sekswerk en ander werk is dat er een stigma rust op sekswerk. Sekswerk stigma leidt tot sociale uitsluiting en een verhoogd risico op geweld.

Sekswerkers die onvergund werken en geweld meemaken, durven vaak geen hulp in te schakelen van politie of hulpverlening. Dit maakt hen kwetsbaar.

Onprettige bejegening tijdens controles

Veel gemeenten voeren controles uit binnen de seksindustrie. De Klachtenbalie ontvangt signalen dat de controles van zelfstandig opererende sekswerkers onprettig zijn voor de betrokkenen. Vooral wanneer zij te maken krijgen met een groot controle team, benoemen zij het contact als intimiderend. Ook wordt er melding gemaakt van onprettige bejegening. Daarnaast is het onduidelijk wat de rechten van sekswerkers zijn tijdens een controle. De manier waarop controles plaatsvinden vergroot de afstand tussen sekswerkers en de gemeente. Dit verhoogt de drempel om misstanden te melden.

Aanbevelingen voor gemeenten

- ✓ **Maak verschillende vormen van sekswerk mogelijk** zodat alle sekswerkers legaal kunnen werken. Ruime keuze bevordert zelfzorg en veiligheid: een werkvorm die de ene sekswerker als beschermend ervaart, zoals thuiswerk, acht de ander juist risicovoller. Een vergunningsplicht voor zelfstandigen biedt geen extra zicht op sekswerkers. Veel sekswerkers kunnen of willen geen vergunning aanvragen en vermijden daarom ieder contact met de gemeente. Betrek sekswerkers bij het maken van beleid, zij weten het beste hoe zij onder goede omstandigheden kunnen werken.
- ✓ **Betrek sekswerkers bij beleid.** De huidige controles en lokale wet- en regelgeving vergroten de afstand tussen sekswerkers en de gemeente. Maak informatie over hun rechten, bijvoorbeeld tijdens controles, beter beschikbaar. Wees bereikbaar en bekijk samen met sekswerkers hoe beleid beter kan.

- ✓ **Creëer een laagdrempelig meldpunt voor het melden van overtredingen van het vergunningenbeleid.** Ondersteun sekswerkers en exploitanten bij het vinden van oplossingen zonder dat hierbij direct vergunningen worden ingetrokken.

- ✓ **Train medewerkers over sekswerk.** Beeldvorming over sekswerk is vaak negatief en het is niet altijd makkelijk om deze beelden los te laten. Informeer bij de Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD) naar de training voor medewerkers van de gemeenten over de bejegening van sekswerkers. Scan de QR-code of klik [hier](#) voor meer informatie.

- ✓ **Deel geen bijzondere persoonsgegevens.** Gegevens over het seksuele leven, zoals werkzaam zijn in de seksindustrie, zijn bijzondere persoonsgegevens. Deze mogen niet zomaar worden verwerkt. Leef privacywetgeving na. Deel gegevens van sekswerkers die in hun huurwoning werken niet met de verhuurder of woningbouwvereniging. Dit kan leiden tot huisuitzetting.
- ✓ **Respecteer de identiteit van sekswerkers.** Vrouwen, mannen, trans en non-binaire personen doen sekswerk. Spreek hen op de juiste manier aan. Vraag bij twijfel hoe iemand aangesproken wil worden. Sekswerkers behoren vaak tot minderheidsgroepen, bijvoorbeeld betreffende hun culturele achtergrond, genderidentiteit of, seksuele voorkeur. Organisaties als Rutgers WPF en Movisie bieden gratis online cursussen aan over diversiteit en bejegening.

Lees onze uitgebreide rapportage op:
sekswerk.info/klachtenbalie

Mail voor een papieren versie van dit document naar klachtenbalie@sekswerk.info

SOAIDS
Nederland